TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2018/1248

2018 m. rugsėjo 18 d.

kuriuo skiriamas Europos Sąjungos specialusis įgaliotinis Artimųjų Rytų taikos procese

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 33 straipsnį ir 31 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

(1) Izraelio ir Palestinos konflikto išsprendimas yra strateginis Sąjungos prioritetas, ir Sąjunga privalo aktyviai veikti, kol šis konfliktas bus išspręstas, remiantis dviejų valstybių sambūviu pagrįstu sprendimu;

(2) Europos Sąjungos specialusis įgaliotinis (toliau – ES specialusis įgaliotinis) Artimųjų Rytų taikos procese turėtų būti paskirtas iki 2020 m. vasario 29 d.;

(3) ES specialusis įgaliotinis vykdys savo įgaliojimus tokiomis aplinkybėmis, kurios gali pablogėti ir galėtų sutrukdyti siekti Sutarties 21 straipsnyje nustatytų Sąjungos išorės veiksmų tikslų,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Europos Sąjungos specialusis įgaliotinis

Susanna TERSTAL skiriama Europos Sąjungos specialiąja įgaliotine (toliau – ES specialusis įgaliotinis) Artimųjų Rytų taikos procese iki 2020 m. vasario 29 d. Taryba, remdamasi Politinio ir saugumo komiteto (toliau – PSK) įvertinimu bei Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis) pasiūlymu, gali nuspręsti ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimus nutraukti anksčiau.

2 straipsnis

Politikos tikslai

1. ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimai grindžiami Sąjungos politikos tikslais Artimųjų Rytų taikos procese.

2. Bendras tikslas – visapusiška taika, kuri turėtų būti pasiekta, remiantis dviejų valstybių sambūviu pagrįstu sprendimu, su Izraeliu ir demokratine, greta egzistuojančia, gyvybinga, taikia ir suverenia Palestinos valstybe, sugyvenančiais vienas su kitu, turinčiais saugias ir pripažintas sienas, palaikančiais normalius santykius su kaimyninėmis šalimis pagal atitinkamas Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Tarybos rezoliucijas (toliau – JT ST rezoliucijos) 242 (1967) ir 338 (1973) ir primenant kitas atitinkamas JT ST rezoliucijas, įskaitant JT ST rezoliuciją 2334 (2016), Madrido principus, įskaitant principą „teritorija už taiką“, veiksmų planą, šalių jau pasiektus susitarimus, Arabų taikos iniciatyvą ir Artimųjų Rytų ketverto (toliau – Ketvertas) 2016 m. liepos 1 d. rekomendacijas. Atsižvelgiant į įvairias kryptis Izraelio ir arabų santykiuose, regioninis aspektas yra esminis visapusiškos taikos elementas.

3. Siekiant šio tikslo, politikos prioritetai yra dviejų valstybių sambūviu pagrįsto sprendimo išsaugojimas ir taikos proceso atnaujinimas bei rėmimas. Siekiant sėkmingo rezultato, labai svarbu apibrėžti aiškius derybų pagrindo parametrus, Sąjunga savo poziciją dėl tokių parametrų išdėstė 2009 m. gruodžio mėn., 2010 m. gruodžio mėn. ir 2014 m. liepos mėn. Tarybos išvadose ir ją toliau aktyviai propaguos.

4. Sąjunga yra įsipareigojusi dirbti su šalimis ir su tarptautinės bendruomenės partneriais, įskaitant dalyvavimą Ketverto veikloje ir aktyvų atitinkamų tarptautinių iniciatyvų, siekiant suteikti deryboms naujos dinamikos, įgyvendinimą.

3 straipsnis

Įgaliojimai

1. Kad būtų pasiekti politikos tikslai, ES specialiajam įgaliotiniui suteikiami šie įgaliojimai:

a) užtikrinti, kad Sąjunga aktyviai ir veiksmingai prisidėtų prie veiksmų ir iniciatyvų, kuriais siekiama galutinai išspręsti Izraelio ir Palestinos konfliktą, remiantis dviejų valstybių sambūviu pagrįstu sprendimu ir laikantis Sąjungos parametrų bei atitinkamų JT ST rezoliucijų, įskaitant JT ST rezoliuciją 2334 (2016), bei teikti Sąjungos veiksmų pasiūlymus šiuo atžvilgiu;

b) sudaryti palankesnes sąlygas glaudiems ryšiams ir juos palaikyti su visomis taikos proceso šalimis, atitinkamais politiniais veikėjais, kitomis regiono valstybėmis, Ketverto nariais ir kitomis susijusiomis valstybėmis, taip pat su JT ir kitomis susijusiomis tarptautinėmis organizacijomis, pavyzdžiui, Arabų Valstybių Lyga, siekiant dirbti su jais, stiprinant taikos procesą;

c) atitinkamai dirbti, siekiant propaguoti galimą naują derybų sistemą ir prisidėti prie jos nustatymo, konsultuojantis su visais pagrindiniais suinteresuotaisiais subjektais ir Sąjungos valstybėmis narėmis, visų pirma, siekiant Jungtinės deklaracijos, priimtos 2017 m. sausio 15 d. Paryžiuje vykusios konferencijos dalyvių ([1]), tikslų;

d) aktyviai remti šalių taikos derybas ir prie jų prisidėti, be kita ko, teikiant pasiūlymus Sąjungos vardu, atsižvelgus į nusistovėjusią bei ilgalaikę politiką tų derybų kontekste;

e) užtikrinti nuolatinį Sąjungos dalyvavimą atitinkamuose tarptautiniuose forumuose;

f) prisidėti prie krizių valdymo bei prevencijos, be kita ko, Gazos atžvilgiu;

g) kai prašoma, prisidėti, įgyvendinant šalių pasiektus tarptautinius susitarimus, ir su jomis imtis diplomatinių priemonių tų susitarimų sąlygų nesilaikymo atveju;

h) prisidėti prie politinių pastangų, siekiant esminių pokyčių, kad būtų rastas tvarus sprendimas dėl Gazos Ruožo, kuris yra neatskiriama būsimos Palestinos valstybės dalis ir kurio klausimas turėtų būtų nagrinėjamas derybose;

i) atkreipti ypatingą dėmesį į veiksnius, turinčius įtakos taikos proceso regioniniam aspektui, į veiksmus su arabų partneriais ir į Arabų taikos iniciatyvos įgyvendinimą;

j) konstruktyviai bendradarbiauti su susitarimus, sudarytus, vedant taikos procesą, pasirašiusiomis šalimis, siekiant skatinti laikytis pagrindinių demokratijos normų, įskaitant pagarbą tarptautinei humanitarinei teisei, žmogaus teisėms ir teisinės valstybės principui;

k) teikti pasiūlymus dėl Sąjungos intervencinių veiksmų taikos procese ir dėl geriausio Sąjungos iniciatyvų bei su vykstančiu taikos procesu susijusių Sąjungos pastangų, pavyzdžiui, Sąjungos indėlio į Palestinos reformas, įgyvendinimo būdo, įskaitant atitinkamų Sąjungos vystymo projektų politinius aspektus;

l) įpareigoti šalis susilaikyti nuo vienašalių veiksmų, kurie kelia grėsmę dviejų valstybių sambūviu pagrįsto sprendimo įgyvendinamumui, visų pirma, Jeruzalėje ir okupuoto Vakarų Kranto C teritorijoje;

m) kaip Ketverto pasiuntiniui – reguliariai teikti informaciją apie derybų pažangą bei eigą ir apie Ketverto veiklą, bei prisidėti, rengiant Ketverto pasiuntinių susitikimus, remiantis Sąjungos pozicijomis ir koordinuojant veiksmus su kitais Ketverto nariais;

n) prisidėti, įgyvendinant Sąjungos žmogaus teisių politiką, bendradarbiaujant su ES specialiuoju įgaliotiniu žmogaus teisių klausimais, įskaitant Sąjungos gaires dėl žmogaus teisių, visų pirma, Sąjungos gaires dėl vaikų ir ginkluotų konfliktų bei dėl smurto prieš moteris ir mergaites ir kovos su visų formų moterų ir mergaičių diskriminacija, ir Sąjungos politiką, susijusią su JT ST rezoliucija 1325 (2000) dėl moterų, taikos ir saugumo, be kita ko, stebint pokyčius šioje srityje, pranešant apie juos ir rengiant rekomendacijas šioje srityje;

o) padėti viešąją nuomonę formuojantiems įtakingiems asmenims regione geriau suprasti Sąjungos vaidmenį.

2. ES specialusis įgaliotinis remia vyriausiojo įgaliotinio darbą, kartu stebi visą su Artimųjų Rytų taikos procesu susijusią Sąjungos veiklą šiame regione.

4 straipsnis

Įgaliojimų vykdymas

1. ES specialusis įgaliotinis yra atsakingas už įgaliojimų vykdymą; jo veiklą prižiūri vyriausiasis įgaliotinis.

2. PSK palaiko ypatingus ryšius su ES specialiuoju įgaliotiniu, o su Taryba ES specialusis įgaliotinis bendrauja, pirmiausia pasitelkęs šį komitetą. PSK teikia ES specialiajam įgaliotiniui strategines gaires ir politinius nurodymus pagal įgaliojimus, nedarant poveikio vyriausiojo įgaliotinio galioms.

3. ES specialusis įgaliotinis savo veiksmus glaudžiai koordinuoja su Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT) ir atitinkamais jos padaliniais.

([1]) Viena valstybė narė (Jungtinė Karalystė) dalyvavo tik stebėtojos teisėmis ir nepasirašė konferencijos metu priimtos Bendros deklaracijos.

4. ES specialusis įgaliotinis rengs reguliarius vizitus regione ir užtikrins glaudų veiksmų koordinavimą su Sąjungos įgaliotinio biuru Jeruzalėje, Sąjungos delegacija Tel Avive, taip pat su kitomis atitinkamomis Sąjungos delegacijomis regione.

5 straipsnis

Finansavimas

1. Su ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimų vykdymu iki 2020 m. vasario 29 d. susijusioms išlaidoms padengti skiriama orientacinė finansavimo suma yra 1 730 000 EUR.

2. Išlaidos tvarkomos pagal Sąjungos bendrajam biudžetui taikomas procedūras ir taisykles.

3. Išlaidos tvarkomos pagal ES specialiojo įgaliotinio ir Komisijos pasirašytą sutartį.

4. Už visas išlaidas ES specialusis įgaliotinis atsiskaito Komisijai, kol Komisija patvirtina galutinę ataskaitą, oficialiai patvirtindama įgaliojimų finansavimo užbaigimą.

6 straipsnis

Darbuotojų grupės sudarymas ir sudėtis

1. ES specialusis įgaliotinis sudaro darbuotojų grupę, neviršydamas savo įgaliojimų ir paskirtų atitinkamų finansinių išteklių. Į darbuotojų grupę įtraukiami darbuotojai, turintys profesinės patirties konkrečiose politikos srityse, kaip reikalaujama pagal įgaliojimus. ES specialusis įgaliotinis nedelsdamas praneša Tarybai ir Komisijai apie savo darbuotojų grupės sudėtį.

2. Valstybės narės ir Sąjungos institucijos gali pasiūlyti darbuotojų delegavimą darbui su ES specialiuoju įgaliotiniu. Atlyginimą tokiems deleguotiesiems darbuotojams moka siunčiančioji institucija. Valstybių narių į Sąjungos institucijas deleguotieji ekspertai taip pat gali būti priskirti dirbti su ES specialiuoju įgaliotiniu. Pagal sutartį pasamdyti, iš įvairių šalių kilę darbuotojai turi turėti vienos iš valstybių narių pilietybę.

3. Visi deleguotieji darbuotojai administraciniu požiūriu lieka pavaldūs siunčiančiajai institucijai ir vykdo savo pareigas bei veikia ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimų labui.

4. ES specialiojo įgaliotinio personalas bendrai įkuriamas kartu su atitinkamu EIVT padaliniu, Sąjungos delegacija Tel Avive ir Sąjungos įgaliotinio biuru Jeruzalėje, siekiant užtikrinti jų atitinkamų veiksmų darną ir nuoseklumą.

7 straipsnis

ES specialiojo įgaliotinio ir jo personalo privilegijos ir imunitetai

Su priimančiosiomis šalimis tinkamu būdu susitariama dėl ES specialiojo įgaliotinio ir ES specialiojo įgaliotinio personalo narių užduočių įvykdymui ir sklandžiam darbui užtikrinti būtinų privilegijų, imunitetų ir kitų garantijų. Valstybės narės ir EIVT tuo tikslu teikia visą reikalingą paramą.

8 straipsnis

ES įslaptintos informacijos saugumas

ES specialusis įgaliotinis ir ES specialiojo įgaliotinio darbuotojų grupės nariai laikosi saugumo principų ir būtiniausių standartų, nustatytų Tarybos sprendimu 2013/488/ES ([1]).

9 straipsnis

Galimybė susipažinti su informacija ir logistinė parama

1. Valstybės narės, Komisija, EIVT ir Tarybos generalinis sekretoriatas užtikrina, kad ES specialiajam įgaliotiniui būtų sudaryta galimybė susipažinti su visa reikiama informacija.

2. Sąjungos delegacijos regione ir (arba) valstybės narės tinkamu būdu teikia logistinę paramą regione.

([1]) 2013 m. rugsėjo 23 d. Tarybos sprendimas 2013/488/ES dėl ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių (OL L 274, 2013 10 15, p. 1).

10 straipsnis

Saugumas

ES specialusis įgaliotinis, laikydamasis Sąjungos politikos dėl personalo, dislokuoto už Sąjungos ribų vykdyti veiksmus pagal Sutarties V antraštinę dalį, saugumo, laikydamasis ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimų ir atsižvelgdamas į saugumo padėtį jo atsakomybei priskirtoje teritorijoje, imasi visų praktiškai įgyvendinamų priemonių viso tiesiogiai ES specialiajam įgaliotiniui pavaldaus personalo saugumui užtikrinti, visų pirma:

a) sudarydamas konkretų saugumo planą, grindžiamą EIVT pateiktomis gairėmis, kuriame numatomos konkrečios fizinės, organizacinės ir procedūrinės saugumo priemonės, reglamentuojančios personalo saugaus atvykimo į jo atsakomybei priskirtą teritoriją ir judėjimo joje valdymą bei saugumo incidentų valdymą, ir įskaitant nenumatytų atvejų planą ir evakuacijos planą;

b) užtikrindamas, kad visi už Sąjungos ribų dislokuoti personalo nariai būtų apdrausti didelės rizikos draudimu, būtinu dėl jo atsakomybei priskirtoje teritorijoje esančių sąlygų;

c) užtikrindamas, kad prieš atvykstant arba atvykus į jo atsakomybei priskirtą teritoriją būtų organizuotas visų ES specialiojo įgaliotinio darbuotojų grupės narių, kurie turi būti dislokuoti už Sąjungos ribų, įskaitant vietoje pagal sutartį įdarbintus darbuotojus, atitinkamas mokymas saugumo klausimais, atsižvelgiant į EIVT tai teritorijai nustatytą rizikos lygį teritorijoje;

d) užtikrindamas, kad būtų įgyvendinamos visos sutartos rekomendacijos, pateiktos, remiantis reguliariais saugumo vertinimais, ir Tarybai, vyriausiajam įgaliotiniui bei Komisijai raštu teikdamas jų įgyvendinimo ir su kitais saugumo klausimais susijusias ataskaitas, sudarančias pažangos ataskaitos ir įgaliojimų vykdymo ataskaitos dalį.

11 straipsnis

Ataskaitų teikimas

ES specialusis įgaliotinis vyriausiajam įgaliotiniui ir PSK reguliariai teikia ataskaitas žodžiu ir raštu. ES specialusis įgaliotinis reikiamu mastu taip pat teikia ataskaitas Tarybos darbo grupėms. Reguliariai teikiamos ataskaitos platinamos per sistemą COREU. ES specialusis įgaliotinis gali teikti ataskaitas Užsienio reikalų tarybai. Vadovaujantis Sutarties 36 straipsniu, ES specialusis įgaliotinis gali dalyvauti, informuojant Europos Parlamentą.

12 straipsnis

Koordinavimas

1. ES specialusis įgaliotinis prisideda prie Sąjungos veiksmų vieningumo, nuoseklumo ir veiksmingumo ir padeda užtikrinti, kad visos Sąjungos priemonės ir valstybių narių veiksmai būtų nuosekliai taikomi, siekiant Sąjungos politikos tikslų. Kai tikslinga, siekiama palaikyti ryšius su valstybėmis narėmis. ES specialiojo įgaliotinio veiksmai derinami su Komisijos tarnybų veiksmais. ES specialusis įgaliotinis reguliariai informuoja Sąjungos delegacijas ir valstybių narių atstovybes, visų pirma, Sąjungos įgaliotinio biurą Jeruzalėje ir Sąjungos delegaciją Tel Avive.

2. Vietos lygiu glaudus ryšys palaikomas su valstybių narių atstovybių vadovais, Sąjungos delegacijų vadovais ir BSGP misijų vadovais. Jie deda visas įmanomas pastangas, kad padėtų ES specialiajam įgaliotiniui vykdyti įgaliojimus. ES specialusis įgaliotinis, savo veiksmus glaudžiai koordinuodamas su Sąjungos delegacijos Tel Avive vadovu ir Sąjungos įgaliotinio biuru Jeruzalėje, teikia gaires, susijusias su vietine politine situacija, Europos Sąjungos policijos misijos Palestinos teritorijose (EUPOL COPPS) ir Europos Sąjungos pasienio pagalbos misijos Rafos perėjimo punktui (EU BAM Rafah) vadovams. ES specialusis įgaliotinis taip pat palaiko ryšius su kitais tarptautiniais bei regioniniais subjektais vietoje.

13 straipsnis

Pagalba reikalavimų atveju

ES specialusis įgaliotinis ir ES specialiojo įgaliotinio personalas teikia pagalbą, reaguojant į reikalavimus ir pareigas, kylančius iš ankstesnių ES specialiųjų įgaliotinių Artimųjų Rytų taikos procese įgaliojimų, ir tuo tikslu teikia administracinę pagalbą bei prieigą prie atitinkamų bylų.

14 straipsnis

Peržiūra

Šio sprendimo įgyvendinimas ir jo nuoseklumas su kita Sąjungos veikla regione yra nuolat peržiūrimi. ES specialusis įgaliotinis ne vėliau kaip 2019 m. sausio 31 d. Tarybai, vyriausiajam įgaliotiniui ir Komisijai pateikia pažangos ataskaitą, o ne vėliau kaip 2019 m. lapkričio 30 d. – išsamią įgaliojimų vykdymo ataskaitą.

15 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje 2018 m. rugsėjo 18 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
G. BLÜMEL